

Z P R A V O D A J

*pro bohdanečskou farnost – Bohdaneč, Třebětín, Vickovice, Bělou, Tasice,
Kotoučov, Novou Louku, Dvorecko, Prostřední Ves, Řeplice, Šlechtín, Dědice,
Michalovice, Hostkovice a Hlohov*

Březen 2016

Postní

29. číslo

neprodejně

informace farnosti Bohdaneč

8. ročník

B Ě L Á – křížek směrem k Jedlé

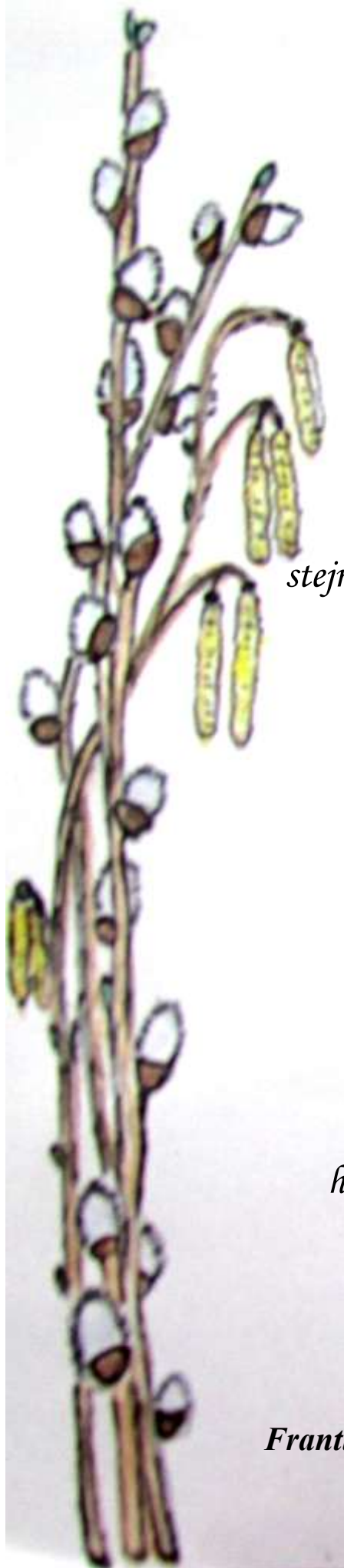
Jaru

*Věříme, jaro,
tvým klíčkům,
otvírajícím zámeč země,
stejně jak zkušeným korunám starců štěpů
i kalné vodě na útěku
z potoků v řeku krásavici.*

*S pupeny s nadějí květů,
S květy s nadějí na plody
Životadárně umírající,
rostem každý svou nadějí,*

*ale jen vítr lásky
hledící i drobné plátky okvěti
má u nás právo domova,
domova nad věky.*

František Trtílek: Jen kdo se ptá, Knihař, 1999

VELIKONOČNÍ ZAMYŠLENÍ

Položíme si jedinou otázku: kdo jsem já? Kdo jsem já před svým Pánem? Jsem schopen vyjádřit svoji radost, chválit Jež? Anebo zaujímám odstup? Kdo jsem já ve vztahu k trpícímu Ježíši? V pašijovém příběhu můžeme najít sami sebe. Skupina mocných, pár kněží, farizejů, učitelů zákona, kteří byli rozhodnuti Jež zabít. Jsem snad já jako někdo z nich? Slyšeli jsme další jména učedníků, kteří nic nechápali a spali, zatímco Pán trpěl. Je můj život ospalý? Anebo jsem jako učedníci, kteří nechápali, co znamená zradit Ježíše? Jako onen učedník, který chtěl všechno vyřešit mečem? Jsem jako oni? Jsem jako Jidáš, který finguje lásku a dává Mistrovi polibek, aby Jež zradil a nechal zajmout? Jsem zrádce? Jsem jako oni mocní, kteří narychlo svolávají soud a hledají falešné svědky? Jsem jako oni? A když si takto počínám, pokud si tak počínám, věřím, že tak zachráním lid?

Jsem jako Pilát? Když vidím, že situace je svízelná, myji si ruce, nedovedu přijmout svoji odpovědnost a nechávám lidi odsoudit nebo je sám odsuzuji? Jsem jako onen zástup, který nevěděl přesně, zda se jedná o náboženské shromáždění, soud nebo cirkus, a zvolí si Barabáše? Jsem jako vojáci, kteří bijí Pána, plivou na Něj, inzultují Jež a baví se ponižováním Pána? Jsem jako Šimon z Kyrény, který se unavený vracel z práce, ale měl dobrou vůli a pomohl Pánovi nést kříž? Jsem jako ti, kdo přicházeli pod kříž a posmívali se Ježíšovi? Jsem jako ony odvážné ženy a jako Ježíšova matka, které tam byly a mlčky trpěly? Jsem jako Josef, tajný učedník, který s láskou odnáší Ježíšovo tělo, aby jej pohřbil? Kde je moje srdce? Které z těchto osob se podobám? Tato otázka ať nás provází během těchto Velikonoc.

papež František

V poslední době vnímám, že nepokoje, rozbroje nejsou jen ve světě, kdesi daleko. Slyším o nich také v našich obcích. Ve vzájemných vztazích, v rodinách, kde si ubližují, v obcích, kde se lidé hádají, zaměřují se jen na svůj prospěch a zapomínají na společné dobro. Slavíme Velikonoce, oslavu Ježíšova vzkříšení. Velikonoce oslavujeme, když také my umíráme hříchu a jsme vzkříšení, kdykoli konáme skutky víry, bratrské lásky, skutky milosrdenství. Kristus je dárce radosti, míru a pokoje. Vzkříšený Ježíš přichází mezi učedníky a říká: Pokoj vám. On přemohl rozdělení a nesváry, On dává pokoj. Chceme-li být jeho učedníky, měli bychom se také zapojit do tohoto jeho postoje. Usilujme o pokoj, jednejme, hledejme společné cesty, usmírujme rozhádané, modleme se, aby Bůh dárce pokoje daroval také nám a našim obcím pokoj a pěkné vztahy. Prožíváme Rok milosrdenství. Čerpejme z pramene milosrdenství. Vyprošujme si toto milosrdenství od Boha pro sebe i pro druhé. Sami také usilujme o prokazování tohoto milosrdenství všem, se kterými se potkáme. Přeji Vám požehnané Velikonoce.

P. Stanislav Tomšíček

Příspěvek Th et Ph Mgr. Karla Pompeho, emeritního profesora **OKÉNKO DO DUŠE: „Jako vítěz Pán vstal z hrobu“**

Úmyslně jsem zvolil název písně, jež není ve zpěvníkú – slyšel jsem ji poprvé v letech 1964 – 69 v pražském kostele sv. Jindřicha. Tam jsem rád zašel po přednáškách, tehdy na FFUK, a navázal potřebné kontakty. Vždyť jsme zaváděli s P. Kavříkem novou liturgii v Číhošti a Sázavce, nedlouho po zkomponování ordinária P. Břízou.

Mé noční zamyšlení nad konceptem skromného příspěvku pro velikonoční Zpravodaj začínám o svátku Uvedení Páně do chrámu – Hromnicích, dříve Očišťování Panny Marie.

Má to svou symboliku; Ježíš začíná svou misi v domě svého Otce. Jako VÍTĚZ nás provází – od narození, přes utrpení, zmrtvýchvstání, nanebevstoupení... až po Jeho 4. Poslední krátký příchod. (Viz adventní píseň „Vesele zpívejme“).

Jak krásná je liturgie církevního roku! Dobrý kněz se schopným varhaníkem mohou přiblížit tuto krásu a hloubku.

Dnes – píseň 810 (V chrám si vedla Syna, zbožná Matko...), zítra sv. Blažej (Mešní zpěvy), doba postní – není problém, Velikonoce – též.

Před několika lety mi řekl J. Em. Mons. Dominik Duka (v době, kdy byl hradeckým biskupem): „Jsem zvědav, jestli vám dají do kancionálu ty staré písně, jež hrajete a zpíváte, k mé libosti, při biřmování etc.“ A oni dali! Některé...

Jsem stoupencem úměrného podílu písní z kancionálu, Mešních zpěvů i Hosany; nikoliv jenom z jednoho! Mám rád respons žalmy prof. Korejse. Máte svobodu názoru!

A tak Pane, chceme prožít radost, jež má poskytnout slavnost Zmrtvýchvstání Páně. K tomu je třeba usebranosti postní doby. Ať nám pomůže přiblížit se Tobě!

Váš Karel Pompe

* * *

♪ Ohlédnutí za tradičním vánočním koncertem v Bohdanči

– Českou mší vánoční J. J. Ryby ♪

Vánoční koncert České mše vánoční Jakuba Jana Ryby, se konal o svátku svatého Štěpána, 26. prosince 2015, v 18.00. Vánoční kostel se znovu velmi rychle zaplnil návštěvníky téměř do posledního místečka. Krásnou pastorální hudbu nám opět přivezli a předvedli Collegium chrámových hudebníků, dirigent František Šterbák a sólisté Jana Nováková soprán, Michaela Štefáčková alt, Václav Polanský tenor a Ondřej Štefáček bas. Návštěvníci během skladby často odměňovali účinkující za jejich skvělé výkony, nakonec aplaudovali ve stoje. Koncert se opět povedl a zpříjemnil kouzelnou atmosféru a oslavu loňských Vánoc. Nedostatkem byla pomalá a špatná obsluha účinkujících v místním hotelu Agnes, kam se někteří před koncertem uchýlili, protože již za sebou měli dvě odpolední vystoupení na Vysočině. Doufejme, že i toto se příště zlepší. Poděkování patří všem, kteří přispěli, organizátorům, účinkujícím i návštěvníkům. Věříme, že se letos podaří koncert znovu uskutečnit. A.H.

R O Z H O V O R

Jsm rádi, že vám po delší době opět můžeme přinést rozhovor, tentokrát jsme poprosili paní magistru Libuši Nádvořníkovou, která učí na ledečském gymnáziu a také hraje na varhany v Chřenovicích, Pertolticích a pokud jí to čas dovolí, bude možná někdy hrát i u nás. Tip na ni jsme dostali od prof. Pompeho. Paní magistra nám již v Bohdanči jednou hrála a tak nás těší, že se nám teď představí:

1. *Můžete nám říci něco o sobě?*

Jmenuji se Libuše Nádvořníková, pocházím z malé vesnice Hradec u Ledče nad Sázavou, ale před 13 lety jsem se provdala do Humpolce, kde bydlím s rodinou v malém domku. Narodila jsem se před 33 lety, jsem učitelka jazyků a pracuji a na střední škole v Ledči nad Sázavou

2. *Kolik máte sourozenců, co dělají, co vaše rodiče, děti, můžete nám říci něco o nich?*

Moji rodiče už jsou oba v důchodu, žijí v Hradci, a bohužel nemám žádné sourozence. S manželem máme dvě malé děti, dceru Helenku, 6let, a syna Adama, 4 roky.

3. *Máte nějakou hezkou vzpomínku na dětství?*

Mám mnoho hezkých vzpomínek, hlavně ale na oboje prarodiče, se kterými jsem vyrůstala – můj dědeček mi vštípil lásku ke knihám, za což jsem mu velmi vděčná. Čtení je moje velká vášeň a literatura byla i jeden z oborů, který jsem si vybrala ke studiu na vysoké škole.

4. *Čím jste chtěla být jako malá?*

Jako úplně malá jsem chtěla být buď sestřičkou, letuškou nebo učitelkou. Takže jsem si svým povoláním splnila dětský sen :-)

5. *Jste vedená ve víře od dětství, nebo jste konvertita?*

Vyrůstala jsem v silně věřící rodině a už od útlého dětství jsem pravidelně chodila do kostela a byla vedena k víře.

6. *Můžete nám přiblížit, jak jste se dostala ke hraní na varhany, co si myslíte, že by měl varhaník dělat kromě hraní ve farnosti?*

K hraní jsem přišla shodou náhod a známostí – můj dědeček mě seznámil se svým přítelem, starým varhaníkem, panem Josefem Karlem z Ledče. Byl to varhaník jak ze starých časů – umělec, muzikant, a co hlavně – shromažďoval kolem sebe neustále mladé lidi a školil je ve hře na varhany. A to by podle mě měl varhaník hlavně dělat, školit si nástupce a pomocníky, obzvláště v dnešní době, kdy je vidět nedostatek varhaníků. Od 1. třídy jsem navštěvovala tak zvanou „lidušku“ a učila se hrát na flétnu, nejdříve zobcovou, později příčnou, takže

hudební vzdělání jsem měla. Vždy jsme ale toužila hrát na klavír a to se mi, i když nakonec na trošku jiný nástroj, splnilo v 10 letech, kdy jsem začala s pravidelnou přípravou hry na varhany. Od 11 let jsme začala hrát pravidelně při mši svaté. Nejdříve jsme jezdili s panem Karlem do Chřenovic, v tu dobu tam sloužil ještě starý pan farář Vít, a následovalo hraní v ledečském kostele svatých Petra a Pavla při mších v úterý a čtvrtek. Díky známostem pana Karla jsem měla možnost navštívit mnoho kostelů v našem kraji a vyzkoušet si hraní na různých varhanách. On mě vedl k myšlence vyzkoušet si varhany kdekoli budu – a letos se mi dokonce podařilo zahrát si na varhany v malém kostelíku na anglickém venkově.

7. *Co vás na hraní nejvíce baví a co nebaví na hraní na varhany při bohoslužbě a i doma, při cvičení?*

Hraní na piáno, potažmo na varhany, mě vždycky vábilo. Nejradyji jsem měla různá preludia Bachova a jiných středověkých autorů. V kostele tato hudba, psaná právě pro kostelní účely, dostává úplně jiný náboj a naplňuje člověka pokorou. Bohužel v poslední době hraní doma není moc časté – kvůli malým dětem, práci a také velmi staré a nemohoucí babičce se k hraní nedostanu.

8. *Které písně, nebo skladby nejradyji hraje?*

Jak jsem výše zmínila, nejradyji mám staré autory – například Bach, Giovanni Pierluigi da Palestrina, Jan Křtitel Kuchař a další.

9. *Měla jste možnost vidět, číst náš Zpravodaj, jak byste ho hodnotila, doplnila, nebo vylepšila?*

Líbí se mi, že ve vaší farnosti vůbec taková aktivita funguje a vydáváte časopis. Překvapilo mě, jak je obsáhlý a kolik informací obsahuje.

10. *Co vám dělá největší radost a největší starost při pohledu na dnešní farníky v našem kraji?*

Čeho se nejvíc obávám, když vidím situaci nejen zde, ale například i nás v Humpolci, je úbytek věřících v kostelích – například z důvodů omezení počtu mší. Proč tomu tak je? Tot' otázka ...

11. *Co teď čtete?*

Mám rozečteno více knih najednou :-)) odpočívám nejradyji u nějaké romantické, odpočinkové knihy, kdy nemusím moc přemýšlet. A pak mám seznam klasických knih, které oprašuji kvůli svým studentům.

12. *Jak odpočíváte?*

Pokud už se stane, že mám chvíli klidu, tak relaxuji s knížkou nebo nějakých zajímavým filmem.

13. *Máte nějaké své oblíbené místo, kam ráda jezdíte?*

Miluji moře, cestování a putování po památkách. Oblíbená je Itálie, hlavně její jih, a pak také Anglie, kterou navštěvuji pravidelně.

14. *Co vám naposledy udělalo radost?* Klidné prožití Vánoc a radost mých dětí.

15. Co vás naopak moc nepotěšilo?

Asi nedostatek sněhu ☺.

16. Jak často přicházíte na mši svatou s nadějí na setkání s Pánem?

Než se babičce, se kterou bydlíme a o kterou se staráme, přitížilo, pravidelně jsem jezdila hrát do Pertoltic a Chřenovic. Bohužel, v posledních měsících musím být neustále doma, péče o babičku brání vzdálit se na delší dobu.

17. Vidíte ve vaší farnosti nějakou činnost nebo aktivitu, která tam vyloženě chybí? Nebo je něco, co by bylo třeba změnit?

Popravdě, těžko se „zařazuji“. Tím, že hraji v různých farnostech, kde ale nebydlím, není pro mě snadné proniknout více do života farnosti.

18. Pracujete s mladými lidmi. Myslíte, že dřív byli jiní, nebo lepší?

Neřekla bych lepší nebo horší. Dnešní generace náctiletých už je generace „demokratů“ – mají pevnou víru toho, na co mají nárok, na co mají právo a jdou si za svým. Jsou průbojnější, mají představu o tom, co je třeba dělat a jak to dělat – a nechtějí hledat kompromisy nebo dokonce ustupovat, do všeho jdou „po hlavě“. Ale hodně z toho je, podle mého, vlastní náctiletým všech generací.

19. Jaké myslíte, že je postavení ženy v církvi? Pro jakou službu třeba při bohoslužbě má obdarování?

Asi záleží na knězi, ale určitě se projevila jistá emancipace oproti letům předchozím.

20. Který příběh z Písma máte nejraději?

Je jich více, ale asi příběh Mojžíše

21. Které verše z Písma máte nejraději?

Jan 3,16 Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.

22. Těšíte se do nebe?

Ráda bych se jednou setkala se všemi svými drahými, kteří už odešli, ale bylo by ode mě příliš domýšlivé, myslet rovnou na nebe ☺.

Děkujeme za Váš čas a rozhovor a budeme se těšit na případné setkání a varhanní doprovod bohoslužeb v bohdanečském kostele ☺.

Je pochopitelné, že Stvořitel si nepotřebuje vypůjčovat duše z minula. Dělá originály. A kdyby myslel na jejich postupné očišťování, neobětoval by Syna.

M. Kašpárková

VELIKONOCE

Ježíš jel na oslíku s učedníky do Jeruzaléma. Lidé volali: „**Hosana!**“, mávali ratolestmi a vítali ho jako krále.

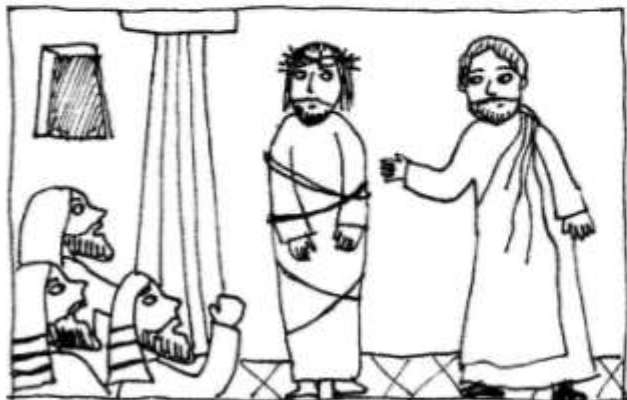
Blížily se Velikonoce. Ježíš večerel se svými učedníky. Vzal chléb a řekl: „Vezměte a jezte, toto je moje **tělo!**“

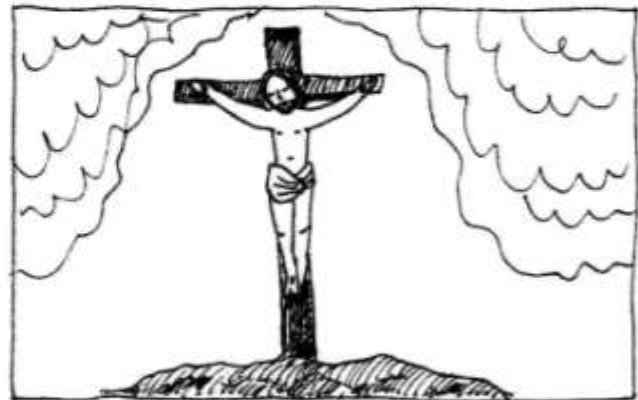
Také vzal kalich, vzdal díky, podal jim ho a pili z něj všichni. Ježíš řekl: „Toto je moje **krev!**“

Jeden z učedníků Jidáš přivedl za Ježíšem vojáky. Ti Ježíše zatkli, když se modlil večer v **zahradě** a odvedli ho.

Místodržitel Pilát řekl: „ Já na něm žádnou **vinu** nenalézám!“ Ale lidé křičeli: „Ukřižuj ho!“

Ježíš nesl svůj **kříž** na vrch Golgota, tam ho ukřižovali.

Datum Velikonoc

Neděle po prvním jarním úplňku

Datum Velikonoc se řídí datem prvního jarního úplňku. Datum kolísá od 22.3. do 25.4. Koncil nicejský (325) určil datum Velikonoc na neděli po prvním jarním úplňku, který nastane po průchodu Slunce jarním bodem. Tak se Velikonoce oddělily od židovského kalendáře. Dnes se diskutuje o pevném datu Velikonoc.

Velikonoce - slavnost vzkříšení Krista je vrcholem liturgického církevního roku. Vyvinuly se z židovského svátku pesach, který se slaví 14. a 15. dne měsíce nisanu podle židovského kalendáře. V rané církvi se slavily zprvu v den židovského svátku. Ještě dnes se považuje křesťanská slavnost velikonoční noci také za vzpomínku na starou smlouvu a vyjití z otroctví z egyptského otroctví. Koncil nicejský (roku 325) určil po delším sporu datum Velikonoc na neděli po prvním jarním úplňku (po 21. březnu). Tak se oddělily od židovského kalendáře. Dnes se diskutuje o stálejším termínu Velikonoc.

Slavnost vzkříšení začíná velikonoční vigilií na Bílou sobotu večer, resp. v noci.

O velikonoční vigilií se svěť křestní voda a věřící obnovují křestní slib; v mnoha církevních obcích se křtí dospělí, kteří se připravovali na křest.

V neděli (Hod Boží velikonoční) pokračuje a vrcholí slavnost Zmrtvýchvstání Páně druhou slavnou mší.

Velikonocům předchází čtyřicetidenní přípravná doba - tzv. Postní doba.

Datum Velikonoc – velikonoční neděle (do roku 2020)

27.března 2016; 16.dubna 2017; 1.dubna 2018; 21.dubna 2019; 12.4.2020;

CHOĎ ZA MŇA TY...

Jeden muž každú nedeľu ráno hovorieval svojej žene:

„Chod' do kostola a pomodli sa za nás oboch.“

Priateľom vravieval:

„Ja nemusím chodiť do kostola, moja žena tam chodí za oboch.“

Raz v noci sa mu prisnilo, že so svojou ženou stál pred nebeskou bránou a čakal, kým sa otvorí.

Brána sa pomaly otvárala a počul hlas určený jeho žene:

„Ty môžeš vojsť za obidvoch.“

Žena vošla a brána sa zatvorila.

Mužovi prišlo tak zle, že sa prebudil.

Najviac prekvapená bola však jeho žena, keď jej v nedeľu pred omšou povedal: „Dnes idem do kostola s tebou.“

Velký pátek je nový státní svátek

Velký pátek je součástí velikonočních svátků a je dnem ukřižování Ježíše Krista. Velikonoční Velký pátek byl v tehdejší Československu státním svátkem do jeho zrušení v roce 1951 a znovu má toto postavení od letošního roku (spadá do kategorie ostatní svátky). Novela zákona o státních svátcích zahrnující tuto změnu byla odhlasována na 33. schůzi Poslanecké sněmovny 21. října 2015 a schválena Senátem 2. prosince 2015. Letos vychází Velký pátek na termín 25. března a bude tak o Velikonocích 4 dny volno.

Proč je Velký pátek tak významný i pro širší veřejnost?

Velikonoční Velký pátek je součástí Svatého týdne a velikonočního tridua. Na Velký pátek se připomíná smrt Ježíše Krista na kříži, je to výhradní den v roce, kdy středem církevní liturgie a jejím vrcholným momentem není eucharistie, ale kříž. Den, kdy vám někdo z rodiny zemře, je naplněn vážnou atmosférou, zklidněním, usebraností, smutkem a omezením zábav a radovánek.

Pro nás křesťany jsou Velikonoce (jako svátky smrti a vzkříšení) největšími svátky v roce. Velký pátek je dnem, kdy zemřel Ježíš, je to velký svátek.

Základním "zvykem", který církev nařizuje na Velký pátek jsou půst od masa a půst újmy (to znamená nejíst maso a moci se dosyta najíst pouze jednou za den). Koná se obřad zvaný uctívání kříže (tento den není sloužena mše svatá).

Všechny ostatní zvyky jsou lidové, to znamená, že si je přidali lidé v určitém kraji tak, jak cítili, že vyjadřují onu vážnost a důstojnost tohoto dne (jedinečného v celé historii i roce). Tento den neměl být pokud možno rušen všedními starostmi, které šlo vyřídit jindy. Proto bylo třeba všechny práce vykonat před tímto dnem. I pro matku pěti dětí může být ulehčením, pokud uvaří pouze jeden druh jídla. Pokud skončí všechno uklízení umývání oken... atd. a začnou opravdu svátky.

V každém případě je výjimečnost Velkého pátku nesporná, je důležité se pozastavit a solidárně s Kristem dodržet postní – smuteční ráz, což přispívá k hlubšímu prožití velikonočních svátků.

(zpracováno podle internetu)

Velký pátek

"Dokonáno jest" - Otče, splnil jsem svůj úkol, své poslání a dospěl jsem k cíli. Ukřižování - láska až k smrti, pro nás tak nepochopitelná.

"Naší jedinou chloubou je Ježíšův kříž, v něm je naše naděje, život i vzkříšení, skrze něj jsme zachráněni a vysvobozeni."

NÁBOŽENSTVÍ PRO DOSPĚLÉ

Milí čtenáři, náboženství pro dospělé pokračuje devátou lekcí, kterou vám předkládáme ke studiu a uvažování se souhlasem autora,

P. Martina Sklenáře. Ke studiu je dobré si také přečíst příslušné kapitoly, týkající se této hodiny v Bibli. V případě, že Bibli nemáte

a chtěli si ji obstarat, neváhejte se obrátit na Annu Holubovou, která vám ji sežene

Věříme, že vás i tato lekce duchovně obohatí a upevní ve vaší víře. Postupně otiskneme všechny lekce P. Martina Sklenáře.

9. hodina – Očista (rozdělení země, období králů, Babylonské zajetí, obnova Jeruzaléma a chrámu, Makabejští)

V této hodině obsáhneme přibližně 900 let Izraelských dějin. Z toho je patrné, že se jim budeme znovu věnovat jen velmi povrchně. Jestliže jsme se minule soustředili především na to, abychom hleděli na dějiny Izraele z pohledu neustálé Boží přítomnosti, dnes na ně budeme hledět především z perspektivy selhání a Božího očisťujícího jednání. I v těch nejtěžších obdobích, v časech, kdy se Izrael může domnívat, že je pro svůj hřích osamocený, Bohem opuštěný, zůstává Bůh věrný a skrze očisťování svůj lid vede.

Rozdělení království

Od 12. kapitoly 1. knihy Královské se začíná vyprávět příběh o Šalamounově nástupci, králi Rechabeámovi. Rechabeám se nalézá v těžké situaci. Jeho otec zatížil lid velkými daněmi, protože stavěl velkolepý chrám Hospodinu. Severní země, které ze stavby chrámu příliš neprosperovaly, žádají po Rechabeámovi, aby jim od onoho jha trochu pomohl. Rechabeám neprozíravě toto jho ještě zvětšuje. Severní země se tedy oddělí od Judska.

I když by se mohlo zdát, že rozdělení je jen důsledkem špatné politiky, svatopisec jasně konstatuje, že je důsledkem Božího rozhodnutí: *Toto praví Hospodin: „Netáhněte a nebojujte proti svým bratrům Izraelcům. Každý ať se vrátí do svého domu, neboť se to stalo z mé vůle“* (1 Král 12,24).

K rozdělení Izraele dochází roku 931 př. Kr. Tehdy je země rozdělena na dvě části:

- Severní království (Izrael),
- Judsko (kmeny Juda a Benjamín). Zde vládne Davidův potomek.

O dějinách těchto dvou částí se vypráví ve druhé části 1. knihy Královské a v celé 2. knize Královské.

Severní království

Severní království je popisováno jako to, které odpadlo od Hospodina. Už Jarobeám (první severní král, z nedavidovské dynastie) přináší do země zlaté býčky a zavádí svévolně novoty v bohoslužbě. Jeho nástupci pokračují v jeho hříchu. Vrcholným „představitelem zla“ je král Achab, který prostřednictvím své ženy Jezábel, přivádí do země bůžka Baala a jeho kněze.

1 Král 18 nám vypráví známý příběh souboje proroka Eliáše s Bálovými kněžími. Tento souboj se uskutečňuje na hoře Karmelu a prorok Eliáš svým vítězstvím ukazuje Hospodinovu jedinečnost a jeho vládu. Po Eliášově vítězství je popisována očista země od Baalových kněží.

Za Jarobeáma II. země zažívá nebývalý rozkvět, který se stává ale počátkem konce. Konec přichází záhy. Roku 722 je Severní království dobyt Asyřany. Svatopisec praví, že se tak stalo proto, že synové Izraele hřešili proti Hospodinu, svému Bohu, který je vyvedl z egyptské země. Báli se jiných bohů, řídili se zvyklostmi ostatních národů, udělali si dva býčky, klaněli se Baalovi, prováděli své syny a dcery ohněm, zabývali se věštěním a hadačstvím, propůjčovali se k činům, které jsou zlé v Hospodinových očích, a tak ho uráželi.

Asyřané rozptylují Izraelity po celém svém území a na Izraelské území jsou nastěhovány pohanské kmeny. O životě v tomto rozptýlení nám vyprávějí např. deuterokanonická kniha Tobiáš. Ta nám zaznamenává život přesídlenců do Ninive¹.

Judsko

Judsko není na tom ve srovnání se Severním královstvím o mnoho lépe. Jednotliví králové se prohřešují proti Hospodinu. Přesto je neustále zdůrazňováno, že na tomto domu spočívá kvůli Davidovi Hospodinovo požehnání. A i když se zde čas od času objeví panovník, který provádí očistu a o kterém je řečeno, že dělá to, co je dobré v Hospodinových očích, přesto se skoro vždy připojuje, že neodstranil posvátná návrší².

V Judských dějinách se objevují pochopitelně také negativní postavy panovníků. Mezi ně můžeme řadit Atalju, či krále Achaze (srov. Iz 7).

Prvním z „významnějších“ králů Judska byl Ása. Je to jeden z prvních panovníků, kteří „očistí“ zemi. Vymýtil ze země ty, kdo se oddávali modlářskému smilstvu, odstranil všechny hnusné modly. Svou očistu ale nedovedl až do konce. Ani za jeho vlády totiž nejsou odstraněna posvátná návrší.

Velmi pozitivní postavou je král **Chizkijáš**. První král, který dočasně odstranil posvátná návrší a vše, co mohlo vést lid k modloslužbě. Tento král je Hospodinu

¹ Samotná kniha ale vznikla až někdy ve 3. či 2. stole. př. Kr.

² Náboženský život tehdejší doby ještě nebyl fakticky vybudován na jedinečnosti Jeruzalémského chrámu. V tehdejší době se normálně obětovalo na jednotlivých návrších po celé zemi. Svatopisec, který přednáší kritiku nezbořených návrší, se tak na tyto dějiny dívá z perspektivy po Jošijášově reformě (622), kdy byla vyjádřena jedinečnost Jeruzalémského chrámu. To je ideál, který v této době ještě není uskutečňován.

věrný a jen u něho hledá svou pomoc, a to jak při vojenském nebezpečí, tak v nebezpečí smrtelné nemoci.

Jošijášova reforma

Další, a snad i nejvýznamnější postavou, je král **Jošijáš**, za kterého proběhne velmi důležitá reforma. Za jeho vlády začíná obnova chrámu. Během jeho opravy se v zazděném výklenku Jeruzalémského chrámu našel do té doby neznámý svitek (Dt 12-26). Když z něho předčítají králi, král roztrhne svůj šat a zhrozí se, že Hospodinovo slovo, jeho Zákon, nejsou uskutečňovány v plnosti.

Král Jošijáš tedy započíná roku **622** náboženskou očistu a rozhoduje se pro radikální reformy, mezi kterými jsou např.: očista chrámu od všech pohanských bůžků; zákaz pálit kadidlo na návrších; jedinečnost Jeruzalémského chrámu... S Jošijášovou reformou dochází rovněž k obnově zákonodárství, k obnově jednotlivých skupin židovského národa. V této době se rovněž uplatňuje tak zvaný levirátní zákon, který stanovuje bratrovi zemřelého bratra povinnost vzít si jeho manželku a zplodit mu potomka.

S vůdčí úlohou Jeruzalémského chrámu budou nabírat na vážnosti také výroční slavnosti – velikonoční svátky (hod beránka, který bude za krále Jošijáše poprvé slaven v plné míře), svátky týdnů a stánků. S těmito svátky je spojena nutnost putovat do Jeruzaléma.

Důležitou úlohu hraje rovněž otázka sedmého roku a následně milostivého léta. Milostivé léto (50. rok) je vrcholem všeho. Toho roku má být vše obnoveno podle Božího záměru. Každý kmen má dostat zpět to, co během oněch let ztratil. Je tak zřetelně vyjádřeno, že Izrael má žít podle Hospodinova záměru (rozdělení země Hospodinem). Jedná se o rok velké očisty.

Jak vidíme, Jošijášova reforma je tedy jednou z nejdůležitějších událostí židovského národa. Jedná se o zlatý věk náboženského života. Můžeme se domnívat, že právě v těchto letech Izraelský národ v největší míře ve svých dějinách uskutečňuje Boží Zákon.

Jak už to ale tak v dějinách bývá, zlatý věk se stává velkým pokušením pro lid. Ten upadne do přehnaného optimismu a přestane si uvědomovat velké nebezpečí přílišné sebejistoty.

Po Jošijášovi tak nastává velký úpadek. Lidé nedávají na hlas proroka Jeremijáše, dál žijí bezbožně (domnívají se, že všechno je v pořádku) a domnívají se, že se nic nemůže stát, protože Jeruzalém je městem, kde sídlí Hospodin (viz Hospodinova schrána uprostřed města)³.

Jošijášovi nástupci už jen živoří. Vše postupně spěje k prvnímu dobytí Jeruzaléma a následnému druhému dobytí, vydrancování města a jeho zlikvidování za krále Sidkijáše.

³ Zde vidíme neuskutečnění Božího záměru z 2 Sam 7, 8-16. Lid má Boha jen za amulet, který je ve středu města – dává nám nějaké jistoty a nikoli za toho, kdo má budovat, utvářet jejich života...

Dobytí Jeruzaléma

Roku 597 př. Kr. je Jeruzalém poprvé dobyt Babylonským králem Nabuchodonosorem. Ten odvádí elitu národa a dosazuje krále (respektuje Davidovskou dynastii). Lid se však bouří, a proto Nabuchodonosor roku **586 př. Kr.** znovu přichází, odvádí lid do Babylonského zajetí a Jeruzalém i s chrámem srovnává se zemí.

Babylónské zajetí a duchovní obnova Judy

Pro Judu tak nastává období velké očisty. Babylónské zajetí, na jednu stranu velmi bolestivá zkušenost, se nakonec stává pro Judu velmi zásadní událostí, která vede k obnově náboženského života, k obnově národa.

První věcí, ke které dochází, je prohloubení víry v Hospodina. Hospodin už více není vnímán jako nějaký amulet (chrám uprostřed lidu). Juda, který mohl pochybovat o existenci či moci svého Boha (nechal lid dostat se do zajetí) vychází z Babylónského zajetí s nepochopitelným vyznáním. Už nevěří v jednoho Boha, ale v Boha, který je jediný. Bohové ostatních národů nejsou bohy.

V Babylónském zajetí chybí Izraeli rovněž chrám. Není možnost jak vstoupit do vztahu s Hospodinem (prostřednictvím obětí). A tak se v zajetí rozvíjí synagogální židovství, tedy židovství modlitby a studia. V synagogách hrají ústřední úlohu kněží. V Babylónském zajetí nabírá na intenzitě význam kněžského stavu, který bude vůdčí silou v následujících stoletích.

Právě kněží mají velký vliv na redakci posvátných knih Písma svatého, na které se ve velké míře začíná pracovat právě v Babylónském zajetí.

V zajetí dochází také k zintenzivnění očekávání Mesiáše, a to ve dvou základních liniích. Mesiáš jako vysvoboditel – goel a Mesiáš jako Davidův potomek (reakce na selhání Davidových potomků – viz 2 Sam 7,8-16).

Vidíme tedy, že toto velmi složité a bolestné období se pro Judu stalo skutečně obdobím očisty, prohloubení duchovního života a vztahu k Bohu. Svatopisec nás tak učí pedagogice Božího trestání. Trestání, které se stává očištěním a vede k obnovení národa.

Kýrův výnos

Roku 538 vydává Perský král Kýros výnos, ve kterém dává Židům možnost návratu do země a obnovy této země.

Kýros má Mesiášské prvky, je představován jako Mesiáš-goel. Kýrovým výnosem (2 Par 36,22-23) končí historické knihy. Celé dějiny Izraele (lidstva) tak směřují od stvoření k příchodu Mesiáše.

Návrat přesídlenců

Nabídky krále Kýra pochopitelně nevyužijí všichni. Po padesáti letech zabydlení se Židé nechtějí navracet do zbořeného a zdevastovaného Jeruzaléma. V první vlně se tak vrátí asi 50 000 lidí.

O návratu přesídlenců a o prvních letech obnovy nám vyprávějí knihy Ezdráš a Nehemiáš. Jejich jména jsou vyznáním: Ezdráš – pomoc, Nehemiáš – Bůh potěšil. Bůh potěšil svůj lid, když ho vysvobodil ze zajetí a pomáhá mu v obnově. Ezdráš a Nehemiáš vykreslují ideální obec – model Božího lidu, který se ve svém každodenním životě, ve vztahu k Bohu i k bližním důsledně řídí Božím zákonem, chválí Boha za jeho spásné zásahy v dějinách, kajicně uznává své viny a prosí o jejich odpuštění.

Obě dvě postavy jsou dosti radikální. Nehemiáš dokonce vydává čtyři základní zákony, které povedou k velkému exodu Židů do Samařské oblasti (vznik novozákonního Samaří). Ony čtyři zákony jsou: **zákaz smíšených manželství** (případně rozloučení již uzavřených); **vyhození všech nežidů z úřadů**; **Tóra se stala ústavou**; **celoplošné odpuštění dluhů** (milostivé léto).

Ezdráš se zaměřuje především na obnovu chrámu. Ten je obnoven a jeho nové vysvěcení připadá na rok 515 př. Kr. (Ezd 6,14-15).

Židé se sice vrátili do Zaslíbené země, a částečně obnovili hlavní město Jeruzalém a jeho okolí, ale už nikdy nenabyli svobody v plné míře. Judsko se stále nachází pod vlivem jednotlivých národů – Peršanů, Ptolemájovců (Egypt), Seleukovců (helenisté - Řekové) a Římanů.

Makabejská revolta

Seleukovci, kteří vládou v letech 198-167, přinášejí do Judska helénské vlivy. Roku 167 Antioch IV. ruší dekretem židovské náboženství. Vydává zákaz vlastnit Písmo svaté, zakazuje modlit se, ruší Mojžíšův zákon..., rovněž dává do Jeruzalémského chrámu vekou sochu Dia – znesvěcení chrámu.

Židé zaujmají dvojí přístup. Jedna skupina, větší část Židů, kolaboruje. Je spokojena s „modernizací“ Judska. Druhá skupina bojuje za čistotu židovského náboženství. Tato druhá skupina začíná takzvanou „makabejskou revoltu“.

Tato makabejská očista stojí mnohé úsilí a přináší s sebou některé otázky (bojovat v sobotu?). Za vůdců Matatiáše, resp. Judy dochází k mnohým vítězstvím a opětovnému očištění Jeruzalémského chrámu. U obou postav se zdůrazňuje úplné spoléhání se na Hospodina.

Po Judovi se stává vůdcem revolty jeho bratr Jonatan. Ten přechází od válčení k politickým taktikám, k postoji kompromisů. Jonatan se stává veleknězem a uzavírá spojení jak s Démétriem II. tak s Římany. Po Jonatanovi, který byl odstraněn lstí, nastupuje do čela jeho bratr Šimon. I on je uznán za velekněze a židovského knížete. Je nastolena relativní svoboda.

Za Jonatana, který začíná politikařit, dochází k „rozdělení“ Makabejských. Z těch, kteří politikaří, se rekrutují dvě významné skupiny – velekněží a hasmoneovci (z nich bude Herodes).

Druhou skupinu tvoří ti, kteří zůstávají věrní. Ti utíkají pryč z měst, do pouště, do samoty a zakládají společnou komunitu – Qumrán. Tato komunita vzniká nejspíš kolem roku 152.

Vidíme tedy, že Bůh opakovaně vedl Judu prostřednictvím různých obtíží. Každé nebezpečí a každá těžkost se však pro Judu stávají časem očisty, požehnání a obnovy. Dějiny židovského národa nám vypovídají o starostlivém Bohu, který se projevuje v lidských dějinách. Který nikdy s člověkem neskončí, nikdy nad ním nezlomí hůl, ale stále znovu a znovu se k němu sklání a skrze různé těžkosti a bolesti ho očišťuje, činí hodným velkých zaslíbení.

Biblické příběhy Starého Zákona tedy nejsou jen něčím historickým, něčím, co nám vypráví o dějinách jednoho národa – Izraelského. Tyto příběhy nám vypovídají něco o dějinách obecně. Dějinná zkušenost Izraelského národa je zkušeností lidstva obecně. I my v dnešní době můžeme prožívat jednotlivé zkušenosti Izraelského národa. I my, jako jednotlivci, ale i jako společenství, opakovaně zažíváme nevěrnost vůči Bohu a odpad od něho, ale rovněž opětovný návrat k němu. I my jsme ujištěni o tom, že Bůh je neustále aktivně přítomný v našich dějinách, v našich životech a že nám dává možnost stále nové a hlubší očisty.

Zkusme si určit, v jakém období židovských dějin se nacházíme my, naše farnost... A nechme se zkušeností Izraelského národa poučit.

Nabízené otázky k snadnějšímu studiu

1. Kdy došlo k rozdělení Izraele na dvě části?
2. Proč došlo historicky k rozdělení Izraele na dvě části?
3. Jaký důvod rozdělení přidává svatopisec ještě k onomu historickému
4. Kdo provedl náboženskou očistu v Severním království?
5. Kdy zaniklo Severní království?
6. Kdo dobyl Severní království?
7. O jakých dvou nejvýznamnějších králích se dočítáme v Judských dějinách?
8. Čím byl významný král Jošijáš?
9. Co vyvolalo Jošijášovu reformu?
10. V čem spočívala Jošijášova reforma?
11. Proč se obyvatelé Jeruzaléma domnívali, že jim nehrozí nebezpečí, že Jeruzalém nemůže být dobyt?
12. Kdy byl Jeruzalém dobyt a zničen?
13. Kdo dobyl Jeruzalém?
14. Kam byli obyvatelé Jeruzaléma odvedeni?
15. V kterých letech byli židé v Babylónském zajetí?
16. Čím bylo Babylónské zajetí pro Judu bolestné?
17. Čím bylo Babylónské zajetí pro Judu přínosné?

18. Jak se jmenoval král, který umožnil obyvatelům Jeruzaléma vrátit se do své země?
19. Kdy se Židé mohli vrátit do své země?
20. Jaké je poselství celých historických knih?
21. Jaké dvě postavy se podílejí na obnově Jeruzaléma?
22. Jaké čtyři zákony vydává Nehemjáš?
23. K čemu vedou Nehemjášovy zákony?
24. Pod nadvládou koho byla v Jeruzalémském chrámě umístěna socha Dia?
25. Jak se jmenovala skupina zbožných Židů, která se bránila helénským vlivům?
26. Jaké dvě skupiny se postupně z Makabejských vyvíjejí?

GRATULACE P. ANTONÍNU PAVLASOVI K VÝZNAMNÉMU ŽIVOTNÍMU JUBILEU

4. března 2016 se dožil 60. let náš bývalý duchovní správce P. Antonín Pavlas, který v současné době působí v Příbyslavi, Stříbrných Horách, Žižkově Poli a Pohledi.

Narodil se ve Stříbrných Horách, kam se teď také vrací k sestře a bratrovi a jejich rodinám a kde má zázemí. Vystudoval Cyrilometodějskou fakultu Praha – Litoměřice. Rád zahradničí, běhá rekreačně i maratony. V naší farnosti a také v červenojanovické, pertoltické

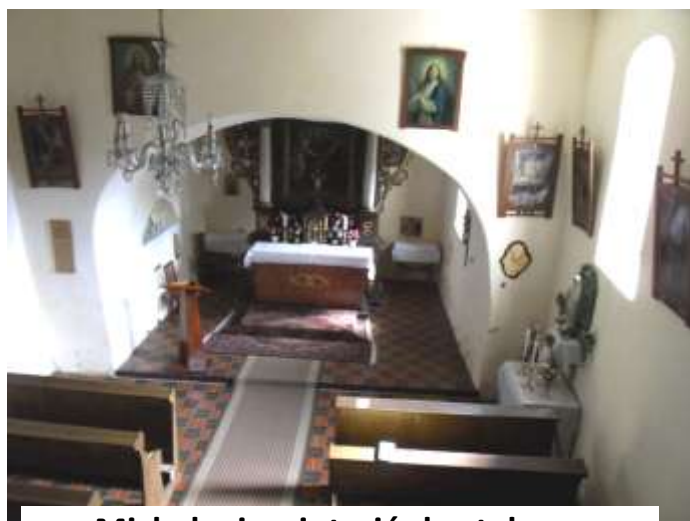
a zbraslavické farnosti působil téměř 10 let, do konce roku 2012, kdy na podzim skončil. Za tu dobu se ve farnostech mnohé opravilo, fungovala společenství, farní rady, akce a aktivity a farnosti, jako takové, se udržely. Věřící mají P. Pavlase stále v živé paměti a tak se připojili ke společnému blahopřání, které podepsali a připojili finanční dary, které bychom rádi, ideálně, předali P. Pavlasovi osobně, pokud by se stavil v Bohdanči a případně odsloužil mši svatou. Připojují se i další bývalé farnosti. Vyprošujeme P. Pavlasovi zdraví a hojnost Božího požehnání do dalších let!

SPONZORSKÉ DARY A PŘÍSPĚVKY

Vaše sponzorské dary, či příspěvky lze také zasílat
na **bankovní účet Farnosti Bohdaneč: 438716329/0800**,
do textového pole můžete napsat své jméno, či jméno dárce a účel
platby, například na provoz kostela, opravy atd. Převod peněz
z bankovního účtu na druhý účet je nejvýhodnější, co se týče poplatků.
P. Stanislav Tomšíček vám na požádání vystaví potvrzení o sponzorském
daru pro daňové účely. Srdečné díky za vaši štědrost!

Kapitoly z Liturgiky 4.Posvátné místo – symbolika křesťanského chrámuSetkání se světlem nejprve ukáže temnotu

Vstupujeme-li do chrámu, musíme se nejprve vyrovnat s určitou temnotou. Čím starší je stavba, tím silnější jsou zdi a okna jsou také menší. Mnohokrát se stane, zvláště u starých městských kostelů, že se do nich paradoxně sestupuje, i když jsou přirozenou výškovou dominantou okolí. To je způsobeno dlouhodobým obýváním takových míst, které doprovází zvyšování kulturních vrstev (např. opakované dláždění). Tímto sestupem do potměšitého kostela se však ještě zvyšuje první dojem hrobky či dokonce krajiny smrti. Jaképak tedy setkání se světlem?

Michalovice, interiér kostela sv. Matouše apoštola a evangelisty

Toto „oslepení“ při přechodu z prudkého venkovního světla do interiéru kostela má svůj duchovní význam: sice jen na vteřinu či její zlomek se stáváme bezmocnými, musíme se zastavit a začít se rozkoukávat, ale tento krátký časový úsek je vzácný, ukazuje totiž naši zranitelnost před člověkem a tím spíše i před Bohem. Oči si musí zvyknout, zklidnit a soustředit se na nové podněty, zkrátka rozkoukat se. Na druhou stranu však musíme přijmout i skutečnost, že vše není okamžitě určeno našim očím, čili že nyní

vidíme slovy svatého Pavla pouze „nezřetelně, jen jakoby v hádance, ale jednou uvidíme cele... poznáváme částečně, ale jednou poznáme plně...“ (srov. 1 Kor 13,12). Narodí-li se člověk je hned v prvních vteřinách svého života konfrontován se světlem, díky němuž svět dostává zcela konkrétní obrysy. Oči si musí přivyknout: vždyť svět doposud tušený za hranicemi matčina lůna se ve vteřině stává světem zcela blízkým a zcela konkrétní a blízkou se stává i matka. Vstupujeme-li do chrámu, činíme podobný krok jako narozené dítě, totiž přestupujeme z jednoho důvěrně známého světa do druhého, který může být sice trochu tajemný, přesto však by se nám měl stát světem blízkým, prostorem pro člověka, místem pro setkávání s Bohem, kterého jen křesťané mohou důvěrně oslovovat „Otče“.

Dotváření světa

Podle duchovního popisu stvoření světa známého z prvních kapitol biblické knihy Genesis stvořil Bůh svět a vše co je na něm, včetně člověka, jako dobré a krásné. Tento tvůrčí Boží proces však byl náhle ve své dokonalosti narušen zneužitím svobody darované prvním lidem. Od tohoto okamžiku musíme ve světě počítat s nedokonalostí, s popíráním původní krásy a milosti. Samotné tvoření či dotváření světa však ještě není u konce: tuto možnost přetvářet svět dostal – člověk. Předáváním života novým generacím pokračuje člověk v Božím díle,

ale stejně tak i tvořením uměleckým, které intuitivním zachycováním krásy překračuje pouze racionální poznávání světa, a tak se velmi přibližuje Bohu jako zdroji veškeré krásy a dobra. Své dary a nadání dával člověk od nepaměti do služeb svých božstev a bohů. Chrámy všech starých náboženství uchvacují svou velkolepostí, výzdobou či dokonalostí provedení i dnes, i když jsou již třeba

v rozvalinách, stále svědčí o lidech, kteří jim dali vzniknout a o víře, která je před tisíciletími poháněla. Chrám byl chápán jako místo fyzického přebývání božstev mezi lidmi a tudíž jako střed

života společnosti, ústřední bod všedního i svátečního dne. Mezi zdmi zněla hudba i krásný zpěv, slova moudrosti a povzbuzení byla doplněna architektonickou kvalitou stavby i její výzdoby.

Starý Izrael

Na rozdíl od okolních zemí s jejich rozmanitými náboženskými systémy se Bůh, jak ho měli možnost poznávat starozákonní Izraelci, nedal spoutat mezi zdi chrámových staveb. V době patriarchů neexistoval chrám, ale různá místa, kde bylo vzýváno jméno Hospodinovo a kde se člověk „jen“ zastavil, aby se pomodlil. Takovým místem byl například Bét – el (to znamená Dům boží). Sem přichází patriarcha Jákob už po západu slunce, aby přenocoval. Ve snu se mu dá poznat Hospodin, od kterého obdržel požehnání. *„Zemi, na které ležíš, dám tobě i tvým potomkům; potomstva bude jako prachu země... V tobě a ve tvém potomstvu dojdou požehnání všechny čeledi země... Budu tě střežit všude, kam půjdeš, a zase tě přivedu do této země. Nikdy tě neopustím, ale učiním, co jsem ti slíbil“* (srov. Gn 28,14–15). Po procitnutí se Jákob zděsil: *„Jistě je na tomto místě Hospodin, a já jsem to nevěděl! Jakou bázeň vzbuzuje toto místo! Není to nic jiného než dům Boží, je to brána nebeská“* (tamtéž, v. 16–17). Místo modlitby označí Jákob kamenem postaveným jako sloup, znamením pro zastavení, místo, které se stane „Domem Božím“.

Místo setkávání

Hora Sinaj je místem posvěceným Božím zjevením: zde promlouvá Hospodin z hořícího keře k Mojžíšovi, zde jsou Židé svědky velkých Božích skutků. *„Ať mi udělají svatyni a já budu bydlet uprostřed nich,“* přikazuje Bůh Mojžíšovi (Ex 25,8). Mojžíš, jeho bratr Áron, jeho synové a sedmdesát izraelských starších dostali možnost se k Bohu přiblížit: *„Uviděli Boha Izraele. Pod jeho nohama bylo cosi jako průzračný safír, jako čisté nebe.“* (Ex 24,10). Pro všechny přítomné muže to byla tajemná a nepopsatelná zkušenost. Žádná lidská slova nestačila zachytit dostatečně to, co zažili. Přenosná Archa smlouvy je ozdobena vším, co bylo pro Židy vzácné a čím chtěli uctít svého Boha, ačkoliv moc dobře věděli, že žádným z lidských pokladů Boha dostatečně uctít nemohou, ani vyjádřit v plnosti něco z jeho velikosti, moci či slávy. Ozdoby ze zlata, stříbra, drahých dřev a kamení, purpurových látek s výšivkami jim osobně však pomáhají alespoň obrazně pochopit, kým Bůh je a jak jedná se svým lidem. Idealizovaný popis přenosného svatostánku máme v knize Exodus (25–27 kapitola).

Není zdoben pouze drahocennými surovinami, ale také *„duchem moudrosti, kterým jsem naplnil dovedné řemeslníky“* (srov. Ex 28,3), čili zručností a uměleckými schopnostmi.

To by však bylo stále málo. K Bohu měl člověk být pozdvihnut prostřednictvím všech svých smyslů. Místo, kde přebývala Archa, zahaloval dým vonných pryskyřic a kadidla a vůně balzámu, vonných mastí a olejů.

Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi (Gn 1,1). Pak stvořil člověka. Od té doby by člověk měl usilovat, aby byl doma na obou místech – „*jak v nebi, tak i na zemi*“ (o to se modlíme v Otčenáši). A pozemský chrám to sice nedokonale, ale přesto naplňuje. Je to kousek nebe na zemi, je to znamení odkazující k nebi.

P. Radek Martinek

Nabízené odpovědi k snadnějšímu studiu ke straně 16

1. Roku 931 př. Kr.
2. Král Rechabeám neúměrně zatěžoval svůj lid daněmi.
3. Je to Hospodinova vůle.
4. Prorok Eliáš – zápas na hoře Karmel.
5. Roku 722 př. Kr.
6. Asyřané.
7. Král Chizkijáš a král Jošijáš.
8. Za jeho vlády roku 622 př. Kr. proběhla tak zvaná Jošijášova reforma.
9. Nalezení neznámého svitku (Dt 12-26).
10. Centralizace kultu, zdůraznění slavností, přesné slavení hodů beránka; novelizace zákoníku – levirátní zákon, milostivé léto...
11. Protože uprostřed města byl Hospodinův chrám, ve městě sídlil Hospodin.
12. Roku 586.
13. Král Nabuchodonosor – Babylónský král.
14. Do Babylonského zajetí.
15. 586-538.
16. Otázka, zda jeho Bůh existuje, či zda je nejmocnější; otázka kultu (není chrám, nejsou oběti)...
17. Prohloubení víry v jediného Boha; vytvoření synagogálního shromáždění; rozvinutí ústní modlitby; práce na redakci Písma svatého; nárůst významu kněžské třídy...
18. Král Kýros.
19. Roku 538.
20. Dějiny směřují od stvoření k příchodu Mesiáše.
21. Ezdráš a Nehemjáš.
22. Zákaz smíšených manželství (rozloučení již uzavřených; vyhození všech nežidů z úřadů; Tóra je ústavou; celoplošné odpuštění dluhů.
23. Mnoho Židů odchází z Judska do Samaří – vznik novozákonního Samaří.
24. Za vlády Seleukovců (helénistů – Řeků).
25. Makabejští.
26. Skupina, která politikaří (z nich vzejdou velekněží a hasmoneovci), a skupina věrných – Qumránská komunita.

RESTITUCE K 31. 12. 2015 – údaje v metrech čtverečných

<i>Katastrální území</i>	<i>orná půda</i>	<i>travní porost</i>	<i>les</i>	<i>ostatní plocha</i>
ŘKF Bohdaneč				
Bohdaneč	86.783	13.486	109.152	1.067
Třebětín	23.124	35	-	1.154
Michalovice	5.706	9.065	-	-
FARNOST celkem	115.613	22.586	109.152	2.221
ŘKF Pertoltice				
Pertoltice	164.052	8.044	182.349	5.901
Slavošov	46.604	42.628	125.663	2.667
FARNOST celkem	210.655	50.672	308.012	8.568
ŘKF Červené Janovice				
Petrovice I	144.883	-	206.121	-
Újezdec	28.517	-	-	-
Damírov	6.951	-	-	-
Bludov	-	-	127.063	25
FARNOST celkem	180.351		333.184	25
ŘKF Zbraslavice				
Zbraslavice	-	-	2.922	-
FARNOST celkem			2.922	
Zpracoval: Ing. František Nešpor, člen farní rady v Červených Janovicích				

* * *

Informace k možnosti využití fary a farní zahrady v Bohdanči

Když jsme se na loňské farní radě v Bohdanči (chyběli pan Laudát, paní Stehlíková a paní Mlčochová), bavili o tom, zda si farnost ponechá faru, farní zahradu a park kolem kostela – všichni zúčastnění jednomyslně odhlasovali, že si farnost vše ponechá a bude se o to starat. Navíc je teď zastaven prodej církevního majetku ze strany Biskupství. Tehdy padlo několik nápadů, jak naše objekty a pozemky využít. Mým nápadem, co se týče fary a návrhem, kromě zachování bytu, byla i renovace půdy a zřízení bytu, buď pro případného varhaníka, nebo duchovního, pokud by bylo třeba, nebo byt pronajmout za řádných podmínek jako byt dalšímu zájemci, což by farnosti mohlo přinést finance; dále na patře – zrenovovat byt po Uttendorfských a případně ho zařídit jako bydlení, nebo jako komunitní centrum pro scházení se – jak věřících, tak případně dětí a mládeže, seniorů, širší veřejnosti (kapacity bychom případně měli: např. Jana Laudátová vystudovala Pedagogickou fakultu Karlovy univerzity, pracuje a má praxi ve školství,

stejně tak paní Stáňa Mrázková, která studovala v Hradci Králové, paní Erika Hrabčáková rovněž pracovala ve školství a má praxi. Vystudovanou Pedagogickou fakultu má také Anna Holubová s praxí, má ještě náboženské a teologické vzdělání a dlouholetou praxi v ekonomicko - právním sektoru zahraniční firmy a také cestovní kanceláře; vzdělání si v současnosti doplňuje také paní Dana Mlčochová). Pokud bychom zrealizovali nápad s komunitním centrem a neuspěli bychom personálním zajištěním z vlastních zdrojů ve farnosti (výše uvedených farnic), obrátili bychom se případně mimo farnost a oslovili, nebo vyhledali odborně vzdělané lidi s morálním kreditem.

V přízemí fary jsem na farní radě navrhla, kromě prostor k uložení inventáře do kostela a místnosti pro případnou kapli – během zimních měsíců; vybudovat sociálky – alespoň 2 wc, 2 sprchové kouty a kuchyňský kout, toto je velmi důležité jak pro to, aby lidé, kteří přijdou na různé akce na faru, měli toto zázemí, tak pro případné návštěvníky a turisty v rámci církevní turistiky, tak také, když je třeba nějaká akce v kostele – koncert, nebo pohřeb – pro hudebníky atd. Nejbližší dostupné wc je k dispozici v hotelu, který ale nebývá např. dopoledne otevřený a někdy ani o svátcích, kdy je koncert. Oprava a rekonstrukce fary by se zajišťovala tak, jak se zajišťují opravy a rekonstrukce far v jiných místech republiky, tzn. z různých grantů, dotací, také případných sbírek, darů, nebo z restitucí, pronájmu pozemků atd. Určitě myslíme také na svépomoc, co se týče samotné práce.

Protože ne každý ví, co je to církevní turistika a co si po tímto názvem představit, ráda bych tento projekt krátce uvedla.

Prvořadým úkolem církevní turistiky je evangelizace.

Církevní turistika prezentuje křesťanské církevní památky, poutní místa a další zajímavosti, které mají křesťanskou víru jako společného jmenovatele. Věřící návštěvníci přicházejí na tato místa poděkovat a obnovit svoji víru, odpočinout si a posílit svůj duchovní život. Mnozí návštěvníci, bez ohledu na svoji víru, navštěvují v rámci své dovolené církevní památky, např. protože jsou spjaty s historií naší země nebo jsou architektonickými skvosty, a často objevují zajímavá místa s velkou duchovní hodnotou, o kterých dosud neměli ani tušení. Významným prvkem, který byl podnětem ke vzniku poutních míst a církevních památek a stále přitahuje zájem návštěvníků, je právě spojení historické a architektonické hodnoty s hodnotou duchovní, spojení krásy a víry. Může zde hrát roli také určitá touha porozumět vlastní minulosti, nahlédnout do duchovního světa nebo jen v tichém zastavení vnímat to, co bylo inspirací pro stavitele křesťanských chrámů.

Návštěva církevních památek je obecně cílem nejen zahraničních turistů, ale v poslední době také mnoha tuzemských návštěvníků, ať už je to v rámci cílené poutní aktivity nebo rodinné dovolené či např. studentských exkurzí. Zájem o církevní turistiku souvisí také s možnostmi církevní památky opravovat a následně zpřístupňovat veřejnosti. V předchozích letech takto přibyly některé nově zpřístupněné památky, které otevřely své dveře návštěvníkům.

V Poselství ke Světovému dni cestovního ruchu 2014, které vydala Papežská rada se uvádí, že „Pro rozvoj cestovního ruchu je nutné, aby se jeho hlavním hybatelem stalo místní společenství a přijalo ho za svůj, ...“ V našem případě jsou to především samy farnosti a sbory - tedy místní společenství, která jsou si vědoma nejen kulturního, ale také duchovního odkazu sakrálních památek a chtějí představit své tradice a dosvědčit svoji víru. Rozšířený potenciál nabízí právě projekt církevní turistika. K tomu slouží i kláštery, poutní domy, nebo fary.

V případě far se jedná o objekty, které dříve sloužily k bydlení kněží; nyní tyto farnosti spravují kněží ze sousedních obcí, a proto farnosti mohou tyto objekty nabízet např. ke krátkodobému pronájmu na dovolenou pro jednotlivce, rodiny, skupiny dětí či mládeže. Takto mohou farnosti budovu fary zachovat, poskytnout ji návštěvníkům pro duševní, duchovní i fyzický odpočinek a zároveň mohou dát práci lidem, kteří se o chod fary starají – jsou to většinou místní lidé, kteří znají oblast, ve které žijí, a tak mohou návštěvníkům doporučit, která místa navštívit. Často se právě tito lidé starají také o kostel, takže určitým bonusem pobytu je možnost návštěvy a prohlídky místního kostela. Například Biskupství brněnské již několikátým rokem úspěšně provozuje Penzion sv. Anny v Pasohlávkách. Budova fary v sousedství kostela sv. Anny byla rekonstruována v roce 2010 a prožit dovolenou „na faře“ sem od jara do podzimu přijíždějí stovky návštěvníků ročně, a to bez ohledu na to, zda jsou či nejsou věřící.

Církevní turistika vytváří prostor pro setkání. Návštěvníci mají možnost setkat se s křesťanstvím prostřednictvím duchovního prožitku, rozhovoru, svědectví místního společenství, hudby, umění, ... Má také ekumenický přesah, prezentuje rozmanitost křesťanských církví, kterým je otevřena a kteří jsou členy ekumenické rady církví v ČR, fary a prostory nabízí jak katolické, tak protestantské a další církve.

Církevní turistika podporuje dosažení ekonomického užitku z cestovního ruchu pro všechny části místního společenství. Rozvoj cestovního ruchu poskytuje možnost prospívat zapojeným křesťanským společenstvím, rodinám i jednotlivcům, a naplno využívat místní lidské zdroje. Z rozumných turistických poplatků například za stanování na zahradě, bychom mohli přispět na údržbu, nebo opravu fary atd.

Naše fara není až tak velká, ale určitým způsobem bychom se mohli zapojit do tohoto projektu. Pro začátek je, ale nezbytně nutné vybudovat slušné sociálky v přízemí, abychom mohli poskytnout k ubytování další prostory a to i na farní zahradě, například ke stanování – rodin s dětmi, mládeže atd. K tomuto projektu by se mohla přidat také pertoltická farnost se svojí farou v Pertolticích, kde je jeden z nejstarších kostelů v kraji. Myslím si, že prodat fary, nebo zahrady, či nemovitosti a pozemky vůbec a zbavovat se jich, je nesmyslné a krátkozraké. V budoucnu právě v nich budou mít farnosti velkou hodnotu a potenciál k dalšímu hospodaření a životu. O tomto budeme ještě dále jednat. Navíc – náš krásný kraj, na rozhraní Vysočiny a Středočeského kraje, má co nabídnout turistům, návštěvníkům a poutníkům z jiných koutů země ☺.

Anna Holubová

Krátce....

- ❖ **letos se neuskuteční slavnost Těla a Krve Páně – Boží Tělo** pro všechny 4 farnosti – bohdanečskou, pertoltickou, červenojanovickou a zbraslavickou v Bohdanči; slavnost bude v Červených Janovicích na přání farnic; v Bohdanči se místo toho uskuteční jiná akce, která bude včas oznámena
- ❖ **park kolem kostela**, který vlastní farnost Bohdaneč, bude dále udržován farností; oslovili jsme profesionální zahradnictví, která pomohou s poradou, případně údržbou - jak bude třeba asi 2x v roce; tato zahradnická služba bude uhrazena dárce
- ❖ **další číslo našeho Zpravodaje** vyjde znovu v létě, časopis vychází 4x do roka, je neprodejný, pouze pro účely ŘK farnosti Bohdaneč, nová čísla naleznete opět na obvyklých místech v kostele v Bohdanči, nebo v našich filiálních kostelích a jeho znění je rovněž k nahlédnutí na našich webových stránkách
- ❖ **všechna čísla doposud vydaných Zpravodajů, vytištěná barevně**, naleznete **k zapůjčení také v knihovnách – v Bohdanči a v Bělé**, v případě, že někomu čísla chybí a má o ně zájem, obraťte se, laskavě, na redakční radu-kontakt je vzadu na poslední stránce, čísla vám budou dotištěna
- ❖ budeme vděčni všem, kdo doručí výtisky nemohoucím bratrům a sestrám z Farnosti, ve svém okolí
- ❖ články, příspěvky, připomínky, náměty v jakékoli podobě jsou vítány
- ❖ náklady na výtisk tohoto čísla činí asi 10 Kč.

Plánované akce:

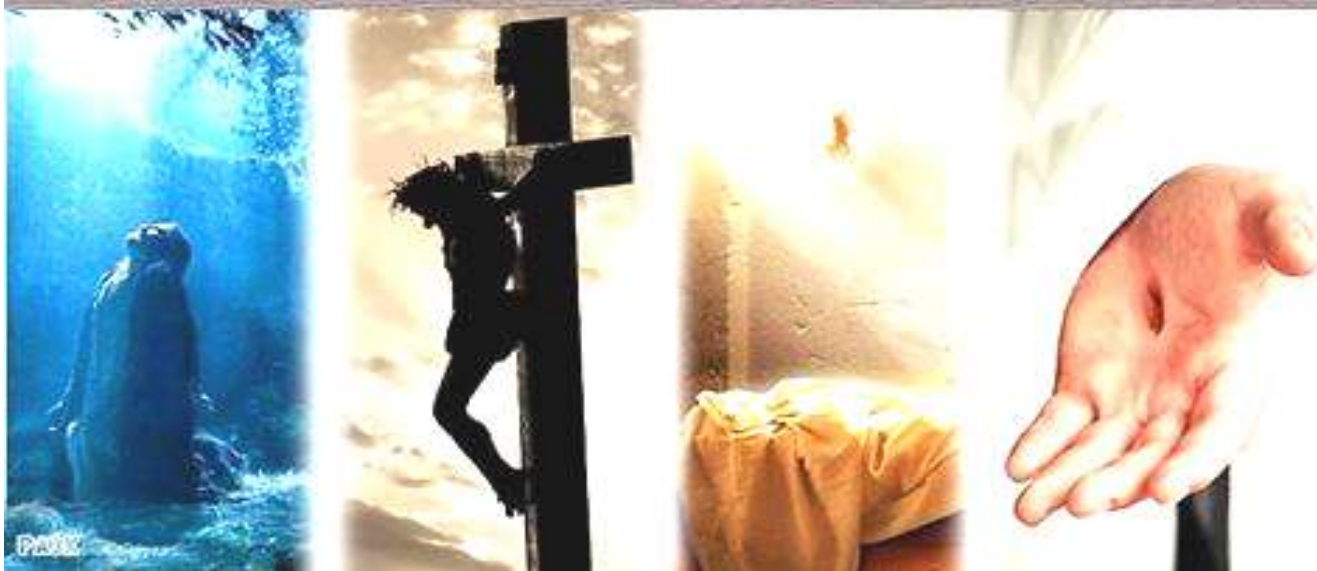
- * **brigáda** – na jaře, až bude hezké počasí, bychom chtěli některé odpoledne, shrabat zahradu u fary a zkulturnovat pozemek – informace budou včas vyhlášeny
- * **farní rada v Bohdanči** – nutná kvůli hospodaření, faře, farní zahradě, pozemkům, restitucím, opravám, akcím ve farnosti
- * **v první polovině roku proběhne v Bohdanči, již dlouho avízovaná beseda – přednáška nad Biblií a o Bibli**, s panem Jaromírem Vlčkem, znalcem Bible a také majitelem několika starých, vzácných výtisků, které s sebou přiveze na ukázkou – více informací bude včas zveřejněno
- * koncerty – informace budou včas zveřejněny jako obvykle
- * výlet – informace budou včas zveřejněny
- * na podzim poděkování za úrodu.
- * další akce – budou včas vyhlášeny, zveřejněny přes letáky, web atd.

Akce v okolí:

- * **Velikonoční koncert** v děkanském kostele svatých Petra a Pavla, v Ledči nad Sázavou, **v neděli, 27. 3. 2016, v 15.00.**

PODĚKOVÁNÍ ZA TISK
Obecní knihovně Bohdaneč a její knihovnici.

**PAMIATKA ZELENÉHO ŠTVRTKU,
KRISTOVA OBETA VELKÉHO PIATKU,
NÁDEJ OČAKÁVANIA BIELEJ SOBOTY
A VÍŤAZSTVO VEĽKONOČNEJ NEDELE
NECH VÁS POSILNÍ A NAPLNÍ POKOJOM.**

Máme před sebou zavrženého Ježíše,
který se ujímá těch, kdo ho zavrhnou.

"Otče odpusť jim, protože nevědí, co činí!"

Nepřibíjej ty, kteří mne přibíli!

Nezamítej ty, kteří mne odmítli!

Dej, ať jejich poslední slovo není tvé poslední slovo o nich!

Nevydávej je jejich vlastní nelidskosti,

té, s jakou se obrátili proti mně!

Nezatracuj je, jako ztratili mne.

Dej, ať rozhodnutí, které člověk vynesl proti vlastnímu životu,

není poslední rozhodnutí, k němuž v životě lidstva došlo!

Z této přímluvy ukřižovaného žije lidstvo až do dnešního dne.

(W. Krusche)

SVÁTKY POUTĚ A POSVÍCENÍ 2016

Datum	Liturgická oslava
L e d e n	
1.1.	Nový rok, den modliteb za mír, <i>začátek občanského roku</i>
6.1.	Slavnost Zjevení Páně – Tři králové
10.1.	Svátek Křtu Páně
Ú n o r	
2.2.	Uvedení Páně do chrámu, Hromnice 2.2.
10.2.	Popeleční středa
14.2.	1. neděle postní
21.2.	2. neděle postní
28.2.	3. neděle postní
B ř e z e n	
6.3.	4. neděle postní
13.3.	5. neděle postní – Smrtná neděle
19.3.	Slavnost svatého Josefa
20.3.	Květná neděle - pašijová
24.3.	Zelený čtvrtek
25.3.	Velký pátek
26.3.	Bílá sobota
27.3.	Zmrtvýchvstání Páně, Boží hod velikonoční, Pouť v Bohdanči, Kotoučově, Nové Louce, Prostřední Vsi, Šlechtíně
28.3.	Velikonoční pondělí
D u b e n	
4.4.	Slavnost Zvěstování Páně
25.4.	Svátek svatého Marka - evangelisty
K v ě t e n	
3.5.	Svátek svatých Filipa a Jakuba - apoštolů
5.5.	Slavnost Nanebevstoupení Páně
14.5.	Svátek sv. Matěje
15.5.	Slavnost Soslání Ducha Svatého – hod Boží svatodušní
16.5.	Svátek sv. Jana Nepomuckého – Pouť v Bělé
22.5.	Slavnost Nejsvětější Trojice – Pouť ve Vickovicích
26.5.	Slavnost Těla a Krve Páně, 29. 6. v neděli
Č e r v e n	
3.6.	Slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova, 5.6 v neděli

29.6.	Slavnost svatých Petra a Pavla – pouť v Dědicích
Červenec	
3.7.	Svátek svatého Tomáše – apoštola, pouť v Třebětíně
5.7.	Slavnost svatých Cyrila a Metoděje
13.7.	Svátek svaté Markéty – pouť v Tasicích
19.7.	Svátek sv. Jakuba - apoštola
Srpen	
6.8.	Svátek Proměnění Páně
15.8.	Nanebevzetí Panny Marie
24.8.	Svátek svatého Bartoloměje - apoštola
Září	
21.9.	Svátek svatého Matouše, apoštola a evangelisty – posvícení ve Vickovicích a v Michalovicích
28.9.	Slavnost svatého Václava
Říjen	
9.10.	Posvícení v Prostřední Vsi
16.10.	Havelské posvícení v Bohdanči a v Bělé
18.10.	Svátek svatého Lukáše – apoštola a evangelisty
23.10.	Posvícení v Řeplicích
28.10.	Svátek svatých Šimona Judy - apoštolů
30.10.	Slavnost všech svatých (1.11.), posvícení ve Šlechtíně a Třebětíně
Listopad	
2.11.	Památka Všem věrných zemřelých
6.11.	Posvícení v Kotoučově
13.11.	Martinské posvícení v Tasicích
20. 11.	Slavnost Ježíše Krista Krále – <i>konec církevního roku</i>
27.11.	1. adventní neděle – <i>začátek církevního roku</i>
30.11.	Svátek svatého Ondřeje - apoštola
Prosinec	
4.12.	2. adventní neděle, svátek svatého Mikuláše (6.12.)
11.12.	3. adventní neděle
18.12.	4. adventní neděle
24.12.	Štědrý den
25.12.	Slavnost narození Páně, Hod Boží vánoční
26.12.	Svátek svatého Štěpána
31.12.	Svátek svatého Silvestra – <i>konec občanského roku.</i>

Římskokatolická farnost Bohdaneč

Farnost pořádá bohoslužby a duchovní setkání

Kontaktní údaje: **P. Mgr. Stanislav Tomšíček**

Mobil: +420 732 513 972

Telefon: +420 327 591 170

E-mail: rkfzbraslavice@gmail.com

www. **farnostbohdanec.estranky.cz**

Kostelník v Bohdanči: **pan Josef Holub**

Kostelník v Třebětíně: **pan Miroslav Petrus**

Kostelník v Michalovicích: **pan Josef Laudát**

POŘAD BOHOSLUŽEB O VELIKONOCÍCH

Smrtná neděle	9.00 – P. Miškovský	Bohdaneč
Květná neděle	9.45 – P. Tomšíček	Bohdaneč
Zelený čtvrtek	18.00 - P. Tomšíček	Zbraslavice
Velký pátek	18.00 - P. Tomšíček	Červené Janovice
Bílá sobota	18.30 - P. Tomšíček	Zbraslavice
Hod Boží velikonoční, - pout'	9.45 Mše svatá – P. Tomšíček	BOHDANEČ
Velikonoční pondělí	9.45 Mše svatá – P. Tomšíček	BOHDANEČ

POŘAD BOHOSLUŽEB BĚHEM ROKU

Neděle	9.45 Mše svatá	Bohdaneč
Středa	18.00 Mše svatá	Bohdaneč
Podle ohlášek a info na vývěsce v Bohdanči		Třebětín
Podle ohlášek a info na vývěsce v Bohdanči		Michalovice

ŘK farnost Bohdaneč sdružuje:

Bohdaneč - kostel Zvěstování Páně; kaple Nejsvětější Trojice; Bělá – kaple sv. Jana Nepomuckého; Dědice – kaple sv. Petra a Pavla; Dvorecko; Hlohov; Hostkovice; Kotoučov; Michalovice – kostel sv. Matouše apoštola a evangelisty; Nová Louka; Prostřední Ves; Řeplice - kaple Navštívení Panny Marie; Šlechtín – kaple Všech svatých; Tasice, Třebětín – kostel Navštívení Panny Marie; Vickovice – kaple Nejsvětější Trojice.

Informační letáček ŘK farnosti

články a příspěvky vítány

Redakční rada:

P. Mgr. Stanislav Tomšíček, Bc. Anna Holubová a pravidelní, externí dopisovatelé a přispěvatelé článků a informací

Kontakt:

redakcefarnihocasopisu@seznam.cz